

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 11C/144/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2215203907
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marie Mészárosová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2015:2215203907.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Mariou Mészárosovou v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, práv. zast.: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Karadžičova 8, 810 00 Bratislava proti žalovanému: H. R. Y., X.. XX.XX.XXXX, L. X.. J. XXXX/XX, XXX XX G. R., o zaplatenie 447,46 eur s príslušenstvom taktó

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 139,73 eur spolu s 9,00 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 139,73 eur od 21.03.2012 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd žalobu v časti prevyšujúcej sumu 139,73 eur a v prevyšujúcej časti úroku z omeškania z a m i e t a.

III. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v bode 12.2 Podmienok k Zmluve o pôžičke ako súčasť Zmluvy o pôžičke - internetovej z 05.07.2009 v znení: „Spoločnosť je oprávnená požadovať od klienta zmluvnú pokutu v prípade, ak sa klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivéj splátky. V 30-ty deň po dobe splatnosti je klient povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10,00 % z dlžnej splátky. V tento deň sa zmluvná pokuta stáva aj splatnou“ je z dôvodu neprijateľnosti n e p l a t n á.

IV. Žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Consumer Finance Holding, a.s. ako pôvodný žalobca sa návrhom doručeným súdu dňa 11.03.2015 domáhal zaviazania žalovaného na zaplatenie sumy 447,46 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 447,46 eur od 26.03.2012 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že žalovanému na základe Zmluvy o pôžičke č. XXXXXXXX z 05.07.2009 poskytol celkovú sumu pôžičky vo výške 775,- eur na zakúpenie spotrebného tovaru. Žalovaný sa zaviazal zaplatiť uvedenú pôžičku 76 mesačnými splátkami po 10,29 eur. Žalovaný svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas neplnil, preto spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. listom z 17.03.2012 vyzvala žalovaného k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo. Celkový dlh žalovaného predstavuje sumu 447,46 eur s tým, že žalovaný uhradil 325,78 eur.

Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo 01.06.2015, uzavretej medzi Consumer Finance Holding, a.s. Kežmarok ako postupcom a spoločnosťou Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. ako postupníkom, postupca postúpil okrem iného uvedenej spoločnosti postupníka aj pohľadávku voči žalovanému. Súd na návrh postupníka uznesením z 07.07.2015 pripustil zmenu účastníka na strane žalobcu tak, že na miesto pôvodného žalobcu vstúpila spoločnosť Intrum Justitia Slovakia, s.r.o..

Žalovaný dňa 24.04.2015 prevzal návrh, procesné poučenie a výzvu na vyjadrenie, na ktorú nijako nereagoval.

Súd vec ako drobný spor (do 1000 eur) prejednal bez nariadenia pojednávania.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu.

Podľa tlačiva Consumer Finance Holding, a.s. označeného ako Zmluva o pôžičke - internetová, ktorú dňa 05.07.2009 podpísal žalovaný ako klient a zodpovedný pracovník Katarína Šurnalová ako sprostredkovateľ, žalovanému bola na kúpu foto techniky Sony v cene 604,99 eur poskytnutá pôžička vo výške 589,99 eur, ktorá bola splatná 76 splátkami po 10,29 eur. Podľa bodu 6.2 Podmienok k Zmluve o pôžičke, ako súčasť zmluvy o pôžičke, splátky sú splatné do 20. dňa v príslušnom mesiaci, ak nie je uvedené inak. Podľa bodu 6.4 Podmienok je prvá splátka splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení Zmluvy, pokiaľ nie je dohodnuté inak. Podľa zmluvy bola RPMN vo výške 9,66 % pri ročnej úrokovej sadzbe 9,66 % a priemerná hodnota RPMN bola 25,27 %. Konečná splatnosť bola označená údajom 76 mesiacov. Žalovaný súčasne podpisom zmluvy potvrdil prevzatie tovaru. Podľa bodu 12.2 Podmienok predtlačenej na rube uvedeného formuláru postupcu „Spoločnosť je oprávnená požadovať od Klienta Zmluvnú pokutu v prípade, ak sa Klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivej Splátky. V 30-ty deň po dobe splatnosti je Klient povinný zaplatiť Zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej Splátky. V tento deň sa Zmluvná pokuta stáva aj splatnou.“

Zo zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 01.06.2015 vyplýva, že postupca Consumer Finance Holding, a.s. postúpil na spoločnosť Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. ako postupníka svoje pohľadávky. Podľa prílohy k uvedenej zmluve o postúpení bola na postupníka postúpená aj pohľadávka voči žalovanému so zostatkom 447,46 eur. Podľa prehľadu splátok a úhrad, žalovaný uhradil splátky v úhrnnej výške 325,78 eur. Pôvodný veriteľ podľa uvedeného prehľadu zaťažil od 19.04.2011 do 17.02.2015 účet žalovaného pokutami v úhrnnej výške 47,68 eur.

V danom prípade sa jedná o právny vzťah účastníkov na základe spotrebiteľskej zmluvy, pri uzatváraní ktorej bol žalovaný v postavení spotrebiteľa, keďže z činnosti súdu je známe, že pôvodný veriteľ žalovaného - Consumer Finance Holding, a.s. má v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Je zrejmé, že danom prípade sa jedná o vopred pripravenú formulárovú (typovú) zmluvu pôvodného veriteľa - Consumer Finance Holding, a.s., ktorej obsah žalovaný nemal možnosť reálne ovplyvniť. Zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvným typom s osobitnou právnou úpravou v zákone č. 258/2001 Z.z., ktorý je k ustanoveniam Občianskeho zákonníka s podrobnou úpravou spotrebiteľských zmlúv od 1.4.2004 predpisom lex specialis a podľa názoru konajúceho súdu ide aj v prípade spotrebiteľského úveru o spotrebiteľskú zmluvu. Uvedené znamená, že pokiaľ určité otázky nie sú výslovne upravené zákonom č. 258/2001 Z.z. použijú sa na ich riešenie príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Nakoniec aj podľa § 54 ods. 1 OZ veta prvá Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona (Občianskeho zákonníka) v neprospech spotrebiteľa. Súd teda vzťah účastníkov konania posudzoval ako záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 52 a nasl. OZ ako aj podľa zákona č. 258/2001 Z.z. a § 497 a nasl. Obchodného zákonníka.

Podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 ods. 2 písm. g/, i/, zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom od 1.8.2008 je aj údaj o g) konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a o i) výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje uvedené podstatné náležitosti, považuje sa spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov. V danom prípade písomné vyhotovenie úverovej zmluvy z 05.07.2009 neobsahuje, údaj o termíne splátok, údaj o konečnej splatnosti úveru v tom tvare, v akom ho predpokladá citovaný zákon. Nepochybne údaj 76 mesiacov pri predtlačenej texte formulára zmluvy konečná splatnosť, nie je údajom o konečnej splatnosti čerpaného úveru, najmä keď nie je zrejmé, kedy začína plynúť uvedených 76 mesiacov a kedy končí. Podľa citovaného ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. sa totiž vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je určená dodávateľom na základe vstupných údajov (dátum poskytnutia úveru spotrebiteľovi, splatnosť prvej splátky, frekvencia splátok, výška a počet splátok). Konečná splatnosť spotrebiteľského úveru musí byť určená konkrétnym časovým okamihom zreteľne tak, aby spotrebiteľ mohol pred vstupom do úverového vzťahu zohľadniť aj dĺžku jeho trvania, a tým uskutočniť najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi resp. dodávateľmi. Pre absenciu podstatného údajaja (§ 4 ods. 2 písm. g/ zákona č.

258/2001 Z.z. v znení účinnom od 1.8.2008) zmluvy o spotrebiteľskom úvere je úverová zmluva uzavretá zmluvnými stranami dňa 05.07.2009 bezúročná a bez poplatkov s poukazom na § 4 ods. 3 posledná veta citovaného zákona.

Súd mal v danom prípade zmluvou o postúpení pohľadávok preukázanú aktívnu legitimáciu žalobcu vo veci. Súd vykonaným dokazovaním mal taktiež preukázané, že žalovaný čerpal úver vo výške 589,99 eur, uhradil akontáciu vo výške 15,- eur, úver sa zaviazal uhradiť 76 mesačnými splátkami po 10,29 eur mesačne od 05.08.2009 a potom vždy do 20.dňa, od 20.09.2009 do zaplataenia, teda úhrnom mal žalovaný uhradiť sumu 797,04 eur, pričom postupcovi uhradil sumu 325,78 eur, ako to vyplýva z prehľadu splátok a úhrad. Keďže úver čerpaný žalovaným je bezúročný a bez poplatkov, súd ustálil dlh žalovaného na sumu 263,21 eur, teda sumy čerpaného bezúročného a bezpoplatkového úveru (to je: úver 589,99 eur mínus 323,78 eur = 263,21 eur). Súd na pôvodným žalobcom vyhlásenú predčasnú splatnosť úveru v predžalobnej upomienke z 22.03.2012 neprihliadol, najmä keď žalobca nepreukázal jej dovoľenosť podľa § 565 OZ, keď nepreukázal dohodu zmluvných strán o možnosti veriteľa žiadať zaplataenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky. Navyše, s poukazom na § 879l OZ a § 879m OZ žalobca v konaní nepreukázal, že by v súlade s § 53 ods. 9 OZ žalovaného ako spotrebiteľa upozornil v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplataenie tohto práva (§ 565 OZ).

Oprávnenie žalobcu požadovať od spotrebiteľa - žalovaného, v prípade porušenia jeho povinností splácať poskytnutý úver riadne a včas, zmluvnú pokutu vo výške 10% z dlžnej splátky, s úhradou ktorej sa dostal do omeškania o viac než 30 dní súd považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1 až 3 OZ v znení účinnom do 05.07.2009 a aj podľa § 53 ods. 4 písm. k/ OZ, keďže „dojednania“ o jednostrannej povinnosti žalovaného zaplataiť zmluvnú pokutu v pôvodným veriteľom žalovaného vopred pripravenom formulári tlačiva Podmienok podľa názoru súdu, nespĺňa náležitosti písomnej dohody zmluvných strán o zmluvnej pokute v zmysle § 544 ods. 2 OZ. V danom prípade vo vopred pripravenom texte pôvodného veriteľa žalovaného aj absentuje vôľa žalovaného dohodnúť sa na jeho povinnosti zaplataiť zmluvnú pokutu v prípade omeškania s úhradou, teda urobiť takýto právny úkon (písomná dohoda zmluvných strán o zmluvnej pokute), bez ohľadu na to, že žalovaný ako klient mal podľa predtlaču zmluvy v časti Klient prehlásiť, že súhlasí so zmluvnou pokutou.

Žalobca v konaní ani nepreukázal, že by zmluvná podmienka o povinnosti klienta (žalovaného) bola v danom prípade individuálne dohodnutá so žalovaným, najmä keď táto je uvedená vo vopred veriteľom žalovaného pripravenom formulári tlačiva Podmienok, bez možnosti žalovaného túto podmienku ovplyvniť. Takáto zmluvná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ktorému v snahe získať úver nezostávalo nič iné, len predtlač zmluvy s Podmienkami na jej rube podpísať. Tento výklad obsahu spotrebiteľskej zmluvy je v súlade s § 54 ods. 2 OZ, keďže je priaznivejší pre spotrebiteľa, najmä, keď podľa § 54 ods. 1 citovaného zákona si spotrebiteľ nemôže zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Neprijateľná zmluvná podmienka je s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 5 OZ neplatná ako celok.

Z činnosti súdu je známe, že obsahovo rovnaká zmluvná podmienka v obdobnej spotrebiteľskej zmluve pôvodného veriteľa žalovaného už bola predmetom súdnej kontroly a súd ju (právoplatne) považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku (napr. rozsudok Okresného súdu Komárno sp. zn. 13C/57/2013 z 26.04.2013, resp. 13C/212/2013 z 26.07.2013, resp. 13C/252/2013 z 01.04.2014, resp. rozsudok OS DS sp.zn. 11C/51/2013 z 11.06.2014, resp. 11C/269/2013 z 11.06.2014, naposledy 11C/330/2014 z 20.10.2014), ktoré rozsudky sú prístupné aj verejnosti na stránkach Ministerstva spravodlivosti SR www.justice.gov.sk <<http://www.justice.gov.sk>>.

S poukazom na § 53a ods. 1 OZ a citované právoplatné rozsudky je žalobca povinný zdržať sa používania takejto podmienky v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

Z uvedených dôvodov súd návrh žalobcu mohol považovať za dôvodný len do výšky 263,21 eur, ktorá suma pozostáva z čistej istiny bezúročného a bezpoplatkového úveru. Súd žalobcovi nepriznal nárok z absolútne neplatnej zmluvnej podmienky o zmluvnej pokute, resp. zmluvnými stranami nedohodnutej „pokute omeškania“ či „pokute sankcia“, v úhrnnej výške 47,68 eur (sumár uvedený v prehľade splátok a úhrad).

Z úradnej povinnosti súd v zmysle § 56 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa prihládol na premlčanie práva žalobcu na zaplatenie súdom ustálenej sumy 263,21 eur v 3-ročnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Po zaplatení v poradí 19. splátky mal žalovaný zaplatiť 20. splátku dňa 20.02.2011. Avšak platil až dňa 04.07.2011 a to 10,29 eur. Odo dňa 21.02.2011 do 20.02.2012 sú premlčané splátky v počte 12 x 10,29 eur = 123,48 eur, keďže žaloba bola podaná až dňa 11.03.2015 (premlčané nie sú splátky splatné od 20.03.2012). Záver: suma bezúročného a bezpoplatkového úveru: 263,21 eur, premlčané: 123,48 eur, rozdiel: 139,73 eur. Porovnaj aj rozsudok KS Žilina zo dňa 24.06.2015, sp.zn. 6Co8261/2015.

Súd v súlade s § 153 ods. 3, 4 O.s.p. vo výroku rozsudku určil, ktoré zmluvné podmienky považuje z dôvodu neprijateľnosti za neplatné, aj keď došlo k premlčaniu údajného práva aj na zmluvnú pokutu.

Žalobca sa domáhal aj zaplatenia 9% úroku z omeškania ročne zo sumy 447,46 eur od 26.03.2012, teda od 25. dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty splatnosti v poradí 33.splátky úveru. Žalovaný bol v danom prípade nepochybne v omeškaní s úhradou čistej istiny úveru od 21.03.2012, a tak žalobcovi, s poukazom na § 517 ods. 1, 2 OZ, v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. a § 153 ods. 2 O.s.p. vznikol od 21.03.2012 nárok na úrok z omeškania o 8 percentuálnych bodov vyšší ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, avšak len z priznanej sumy vo výške 139,73 eur. Výška základnej úrokovej sadzby ECB k 20.03.2012, ale aj 21.03.2012 bola 1%.

Súd návrh žalobcu v časti prevyšujúcej sumu 139,73 eur a v prevyšujúcej časti úroku z omeškania zamietol.

V spore bol žalobca len čiastočne úspešný (31 %), pričom neúspech žalobcu (69 %) v časti istiny a v časti úroku z omeškania je úspechom žalovaného, ktorý sa odrátava od úspechu žalobcu, preto súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že čiastočne úspešnému žalovanému nepriznal právo na náhradu trov konania, keďže mu nevznikli (čistý úspech 38 %).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 205 ods.3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá toto vykonateľné uznesenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (§ 251 ods. 1 O.s.p.). Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.